

SASKAŅOTS

Profesionālās izglītības un nodarbinātības
trīspusējas sadarbības apakšpadomes
01.01.2026 sēdē, PINTSA protokols Nr.6 2025.gada
9.oktobrī.pdf

PROFESIJAS STANDARTS "Mežsaimniecība"

PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS "Motorzāģa operators"

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
"Motorzāģa operators"	Kvalifikācijas līmenis: Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Specifisku prasību nav.
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Mežstrādnieks, (2.LKI). Uzdevumi: 3.2.4, 3.2.2, 3.2.1, 3.2.3.	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Nav datu	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Nav datu	
3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums	
Motorzāģa operators, atbilstoši norādījumiem tehnoloģiskajā kartē, ar motorzāģi gāž kokus un gatavo koksnes produktus, ar krūmgriezi kopj jaunaudzes, apkopj rokas motorinstrumentus. Kvalifikācijas "Motorzāģa operators" pienākumi un uzdevumi: 3.1 Cirmsas izstrādes darba plānošana. 3.1.1 Izvērtēt meža mašīnu pārvietošanās iespējas dažādā apvidū. 3.1.2 Saglabāt cirsmu izstrādē dabas un sabiedrībai nozīmīgās vērtības. 3.1.3 Noteikt koksnes produktu krautuvei piemērotāko vietu. 3.1.4 Plānot koksnes produktu pievešanas ceļu izvietojumu cirmā. 3.1.5 Sagatavot cirmsas izstrādes tehnoloģisko karti. 3.1.6 Sagatavot cirmsas izstrādes darbavietu atbilstoši darba drošības prasībām. 3.2 Jaunaudzes kopšana. 3.2.1 Izveidot darbavietā mežā instrumentu novietošanas un atpūtas vietu. 3.2.2 Kopt jaunaudzes ar krūmgriezi. 3.2.3 Veikt krūmgrieža apkopi un vienkāršu remontu. 3.2.4 Uzskaītīt atstājamās kokus mežaudzes izstrādes procesā un pēc tā. 3.3 Mežaudzes retināšana un koksnes ražas novākšana. 3.3.1 Sagatavot koksnes produktus ar ķēdes motorzāģi. 3.3.2 Uzmērīt sagatavotos koksnes produktus. 3.3.3 Veikt ķēdes motorzāģa apkopi un vienkāršu remontu. 3.3.4 Nomērīt mežaudzes rādītājus cirmsas izstrādes procesā un pēc tā.	

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
Cirsmas izstrādes darba plānošana.					
4.1.	Izvērtēt meža mašīnu pārvietošanās iespējas dažādā apvidū.	Novērtēt cirsmu izstrādes darba apstākļus.	Izpratne: Meža augsnes, reljefs un īpašības. Meža mašīnu tipi. Lietošana: Pievešanas apstākļu klasifikācija. Digitālo un drukāto karšu lietošana.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Noteikt meža mašīnu piemērotību darbam konkrētā apvidū.			
		Lietot digitālās un drukātās mežsaimniecības kartes.			
4.2.	Saglabāt cirsmu izstrādē dabas un sabiedrībai nozīmīgās vērtības.	Identificēt saglabājamās dabas vērtības.	Izpratne: Bioloģiski nozīmīgie meža struktūras elementi. Saglabājamās kultūras un vēstures vērtības. Lietošana: Digitālo karšu lietošana. Dabas un sabiedrībai nozīmīgo objektu marķēšana cismā un digitālajos risinājumos.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Atpazīt sabiedrībai nozīmīgas vērtības.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.3.	Noteikt koksnes produktu krautuvei piemērotāko vietu.	Aprēķināt krautuvei nepieciešamo platību.	Izpratne: Koksnes produkti. Krautuves ierīkošanas ierobežojošie faktori. Lietošana: Krautuves platības aprēķini. Kolektīvo un individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana. Digitālo karšu lietošana.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Izvērtēt krautuvei piebraucamos ceļus.			
		Identificēt ierobežojošos faktorus krautuves ierīkošanai.			
		Izvietot kolektīvos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbavietā.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbos.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.4.	Plānot koksnes produktu pievešanas ceļu izvietojumu cīsmā.	Noteikt meža mašīnu papildu aprīkojuma nepieciešamību darbam konkrētā apvidū.	Izpratne: Meža mašīnu aprīkojums. Lietošana: Mežizstrādes darbu plānošana. Digitālo un drukāto karšu lietošana. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā.	Spēja plānot cīsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Novērtēt reljefa, infrastruktūras un saglabājamo objektu ietekmi uz pievešanas ceļu izvietojumu.			
		Noteikt optimālo pievešanas ceļu izvietojumu.			
4.5.	Sagatavot cīsmas izstrādes tehnoloģisko karti.	Uzzīmēt cīsmas izstrādes tehnoloģisko shēmu.	Lietošana: Tehnoloģiskajā kartē lietojamie apzīmējumi un prasības tās sagatavošanai. Digitālo un drukāto karšu lietošana.	Spēja plānot cīsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Noteikt cīsmas izstrādes sleju secību.			
		Norādīt ar cīsmas izstrādi saistītos ierobežojumus un riska faktorus.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.6.	Sagatavot cirsmas izstrādes darbavietu atbilstoši darba drošības prasībām.	Identificēt riskus darbavietā.	Lietošana: Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Izvietot kolektīvos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbavietā.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbos.			
Jaunaudzes kopšana.					
4.7.	Izveidot darbavietā mežā instrumentu novietošanas un atpūtas vietu.	Aprīkot mežā darbavietu ar vides aizsardzības līdzekļiem.	Lietošana: Darbavietu ierīkošana jaunaudžu kopšanā.	Spēja kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	LKI 2. līmenis
		Noteikt instrumentu novietošanai un atpūtas pauzēm piemērotāko vietu.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.8.	Kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	Atpazīt koku sugas.	Izpratne: Jaunaudžu kopšanas pamatprincipi. Lietošana: Mežaudzes mērķa sugas noteikšana. Darba metodes ar krūmgriezi. Degmaisījuma sagatavošana. Noteikumi par jaunaudžu kopšanu.	Spēja kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	LKI 2. līmenis
		Izvērtēt atstājamo un cērtamo koku kvalitāti.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus.			
		Noteikt mežaudzē atstājamo koku skaitu.			
		Noteikt mežaudzes mērķa sugu.			
		Zāgēt kokus ar krūmgriezi.			
4.9.	Veikt krūmgrieža apkopi un vienkāršu remontu.	Apkopt krūmgriezi.	Izpratne: Krūmgrieža uzbūve Lietošana: Krūmgrieža apkopju un remonta paņēmieni.	Spēja kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	LKI 2. līmenis
		Veikt krūmgrieža vienkāršu remontu.			
4.10.	Uzskaitīt atstājamus kokus mežaudzes izstrādes procesā un pēc tā.	Lietot atstājamo koku tabulas.	Lietošana: Jaunaudzes mērījumi. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā.	Spēja kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	LKI 2. līmenis
		Noteikt mežaudzes biežību.			

Mežaudzes retināšana un koksnes ražas novākšana.

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.11.	Sagatavot koksnes produktus ar ķēdes motorzāģi.	Novērtēt atstājamo un cērtamo koku kvalitāti.	Izpratne: Koksnes produktu kvalitātes standarti. Lietošana: Darba metodes ar ķēdes motorzāģi. Koksnes produktu veidi. Koksnes produktu kvalitātes prasības.	Spēja veikt mežaudzes retināšanas un koksnes ražas novākšanas darbus ar ķēdes motorzāģi.	LKI 3. līmenis
		Zāģēt kokus ar ķēdes motorzāģi.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus.			
		Novērtēt sagatavojamā koksnes produkta atbilstību kvalitātes prasībām.			
4.12.	Uzmērīt sagatavotos koksnes produktus.	Mērīt koksnes produktus pēc individuālās metodes.	Izpratne: Koksnes produktu uzmērīšanas standarti. Lietošana: Koksnes produktu uzmērīšanas metodes.	Spēja veikt mežaudzes retināšanas un koksnes ražas novākšanas darbus ar ķēdes motorzāģi.	LKI 3. līmenis
		Mērīt koksnes produktus pēc grupveida metodes.			
4.13.	Veikt ķēdes motorzāģa apkopi un vienkāršu remontu.	Apkopt ķēdes motorzāģi.	Izpratne: Ķēdes motorzāģa uzbūve. Lietošana: Ķēdes motorzāģa apkopju un remonta paņēmieni.	Spēja veikt mežaudzes retināšanas un koksnes ražas novākšanas darbus ar ķēdes motorzāģi.	LKI 3. līmenis
		Veikt ķēdes motorzāģa vienkāršu remontu.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.14.	Nomērīt mežaudzes rādītājus cirsmas izstrādes procesā un pēc tā.	Noteikt mežaudzes koku augstumu un šķērslaukumu.	<i>Lietošana:</i> Mežaudzes mērīšanas paņēmieni. Platības noteikšana. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā. Cirsmas izstrādes dokumentu sagatavošana.	Spēja veikt mežaudzes retināšanas un koksnes ražas novākšanas darbus ar ķēdes motorzāģi.	LKI 3. līmenis
		Nomērīt cirsmu un atvērumus mežaudzē.			
		Saglabāt dabas vērtības cirmā.			
		Atpazīt īpašuma, cirsmas robežas un citus apvidus apzīmējumus.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Valsts valoda.	Sazināties mutvārdos un rakstveidā valsts valodā.	Izpratne: Vārdu krājums. Gramatika un valodas funkcija. Valodas un komunikāciju daudzveidība dažādos kontekstos. Lietošana: Valsts valoda. Nozares terminoloģija.	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā.	LKI 3. līmenis
		Ievērot latviešu literārās valodas normas lietišķajā saziņā.			
		Lietot valsts valodā profesionālo terminoloģiju.			
5.2.	Daudzvalodu kompetence (t.sk. kultūras izpratnes un izpausmes kompetence).	Sazināties ar dažādām sociālām grupām multikulturālā vidē, lietojot komunikācijā vieglo valodu.	Priekšstats: Starpkultūru mijiedarbība. Izpratne: Vārdu krājums. Gramatika un valodas funkcija. Verbālās un neverbālās mijiedarbības veidi. Valodas komunikācijas konteksts. Lietošana: Vārdu krājums svešvalodā. Nozares terminoloģija.	Spēja veikt darba uzdevumus atbilstoši starpkultūru komunikācijas principiem.	LKI 3. līmenis
		Sazināties mutiski un rakstiski vienā svešvalodā.		Spēja sazināties mutiski un rakstiski vienā svešvalodā darba vidē, lietojot profesionālos terminus.	LKI 3. līmenis
		Lietot nozares profesionālos terminus.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5.3.	Matemātiskā kompetence un kompetence dabaszinātnēs, tehnoloģijās un inženierzinātnēs.	Lietot matemātiskas metodes un aprēķinus darba uzdevumu veikšanā.	Priekšstats: Dabaszinātņu, tehnoloģiju un inženierzinātņu jēdzieni un teorijas. Statistikas pamatprincipi. Izpratne: Nozares tehnoloģiju attīstības virzieni. Lietošana: Mērvienības un formas. Matemātikas metodes un aprēķini. Matemātikas terminoloģija.	Spēja lietot matemātiskos aprēķinus darba uzdevumu veikšanai.	LKI 3. līmenis
		Salīdzināt lielumus, izdarot secinājumus optimālai darba uzdevumu izpildei.		Spēja skaidrot nozares tehnoloģiskās attīstības virzienus.	LKI 3. līmenis
		Sekot līdž jaunākai informācijai par nozares tehnoloģiskās attīstības virzieniem.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5.4.	Digitālā kompetence.	Lietot datoru un internetu darba uzdevumu veikšanai.	Priekšstats: Normatīvie akti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā. Izpratne: Datora un biroja tehnikas darbības principi. Datu aizsardzības prasības. Lietošana: Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošana dokumentu sagatavošanā. Informācijas un komunikācijas sistēmu drošība. Datu drošība. Darbs ar biroja tehniku. Mākslīgā intelekta rīki.	Spēja lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas profesionālo darba uzdevumu veikšanai.	LKI 3. līmenis
		Sagatavot profesionālā darba dokumentāciju.			
		Sazināties, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.			
		Ievērot informācijas tehnoloģiju drošības un personas datu aizsardzības prasības.			
5.5.	Uzņēmējdarbības kompetence.				

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5.6.	Pilsoniskuma kompetence (t.sk. sociālā kompetence).	Pildīt pilsoniskos pienākumus.	Priekšstats: Latvijas Republikas valstiskums un tā juridiskais ietvars. Sabiedrība un tās attīstības virzieni. Tiesiskās attiecības. Izpratne: Indivīda tiesības, pienākumi un atbildība. Pilsoniskās sabiedrības būtība. Sociālā dialoga būtība un sadarbības mehānismi. Efektīvas komunikācijas priekšnoteikumi. Lietošana: Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra. Sabiedrības labklājības izpausmes. Sociālā daudzveidība un vienlīdzības princips. Vispārējās un profesionālās ētikas pamatprincipi. Pozitīvas saskarsmes paņēmieni.	Spēja apzināti pildīt pilsoniskos pienākumus.	LKI 3. līmenis
		Apzināti piedalīties pilsoniskajā un sabiedriskajā dzīvē.		Spēja apzināties savu atbildību sabiedrības demokrātiskajā attīstībā.	LKI 3. līmenis
		Veidot mijiedarbību ar citiem cilvēkiem, ievērojot cilvēka tiesības un vienlīdzību.			
		Apzināt sevi kā daļu no mūsdienu sabiedrības.		Spēja piedalīties sabiedriskajā dzīvē, ievērojot vienlīdzības principu un ētikas normas.	LKI 3. līmenis
		Saskatīt dažādu sabiedrības jomu un parādību saistību ar morāli un tikumību.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5.7.	Personīgā un mācīšanās mācīties kompetence.	Novērtēt savu profesionālo pieredzi un profesionālo prasmju līmeni.	Izpratne: Faktu, teoriju un profesionālās darbības procesu likumsakarības. Profesionālās karjeras izaugsme. Mācīšanās stratēģijas.	Spēja pilnveidot savas prasmes profesionālās darbības izaugsmei.	LKI 3. līmenis
		Apzināt profesionālās darbības izaugsmes iespējas.			
		Apgūt jaunas prasmes atbilstoši darba tirgus vajadzībām.			
5.8.	Darba tiesības un darba aizsardzība (t.sk. ugunsdrošība, elektrodrošība), vides aizsardzība (t.sk. zaļās prasmes) un civilā aizsardzība.	Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.	Priekšstats: Darba aizsardzības sistēma. Civilās aizsardzības sistēma. Vides aizsardzības sistēma. Darba vides riska faktori to novērtēšanas metodes.	Spēja nodibināt darba tiesiskās attiecības un ievērot organizācijas vietas iekšējās kārtības noteikumus.	LKI 3. līmenis
		Ievērot organizācijas iekšējās kārtības noteikumus.			
		Rīkoties atbilstoši darba aizsardzības, ugunsdrošības, elektrodrošības un vides aizsardzības prasībām.			
			Izpratne: Darba tiesību normatīvie akti. Aizsardzības pasākumi darba vides faktoru ietekmes uz veselību mazināšanā. Ergonomikas pamatprincipi darbā. Ilgtspējīgas attīstības principi.		
			Lietošana: Līgums un tā formas. Darba aizsardzības noteikumi.		

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
		Sagatavot darba vietu drošai darba veikšanai.	Darba vides riska faktoru novēršanas preventīvie pasākumi. Drošības signāli un zīmes. Darba aizsardzības līdzekļi un to pielietošana. Droši un ergonomiski darba paņēmieni. Ugunsdrošības noteikumi. Rīcība ugunsgrēka gadījumā. Elektrodrošības noteikumi. Vides aizsardzības noteikumi. Civilās aizsardzības noteikumi. Rīcība ārkārtas gadījumos. Pirmās palīdzības ABC principi. "Zaļās domāšanas" principi.	Spēja atbildīgi veikt darba uzdevumus, ievērojot darba un vides aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības.	LKI 3. līmenis
		Identificēt iespējamos riskus, veicot darba uzdevumus.			
		Droši ekspluatēt tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojumu.			
		Sniegt pirmo palīdzību kritiska veselības stāvokļa novēršanai.		Spēja kritiski novērtēt darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros.	LKI 3. līmenis
		Atbildīgi rīkoties ārkārtas gadījumā.			
		Formulēt ilgtspējas vērtības, principus un mērķus.			
		Rīkoties saskaņā ar "zaļās domāšanas" principiem profesionālajā darbībā un ikdienas aktivitātēs.		Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas gadījumā un sniegt pirmo palīdzību.	LKI 3. līmenis

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
				Spēja piemērot ilgtspējīgas attīstības un "zaļās domāšanas" principus profesionālajā darbībā un ikdienas aktivitātēs.	LKI 3. līmenis

6. Vispārīga informācija

Iesniedzējs	Mentors
Iesniegums	Nav
Nozares ekspertu padomes, nozares ministrijas vai tās deleģētas institūcijas vai piesaistīto nozares ekspertu atzinums	Nav
Saskaņojums PINTSA	01.01.2026
Iepriekš saskaņotā redakcija	Nav